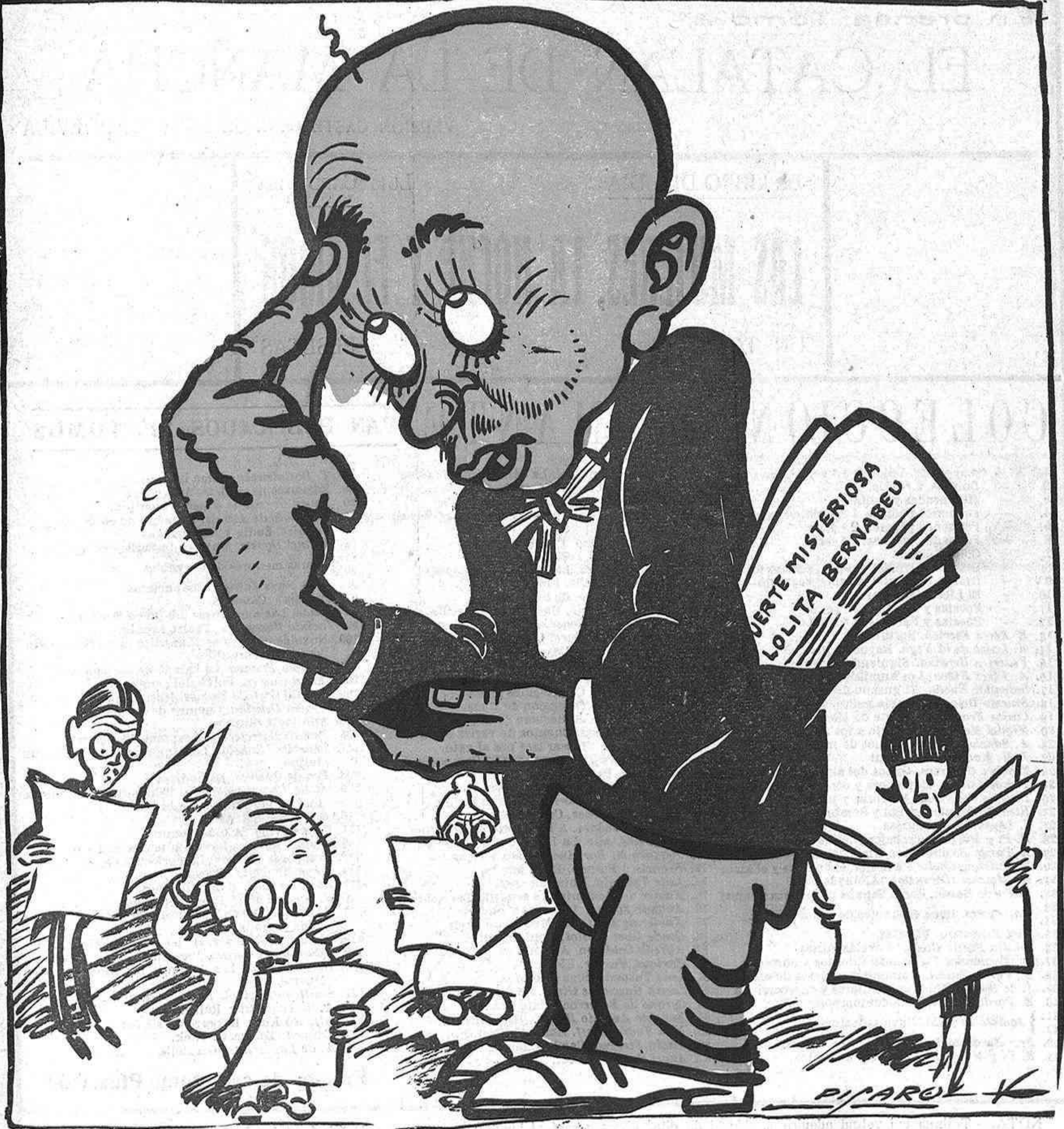

Barcelona 11 de setembre de 1925

L'Esquella de la Torratxa

Any XLVIII Número 2427 — 15 cèntims — Atrassats 30

DEL CRIM DEL PASSATGE

— Serà ell? Serà ella? Ho veig molt fosc... Es clar, com que era de nit!

EDICIÓN ESPAÑOLA

OBRAS COMPLETAS DE SANTIAGO RUSIÑOL

TOMO 1.º

LA ISLA DE LA CALMA

VERSIÓN CASTELLANA POR RAFAEL MARQUINA

Un tomo 8.º: 5 Ptas.

En prensa: Tomo 2.º

EL CATALAN DE LA MANCHA

VERSIÓN CASTELLANA DE LUIS CAPDEVILA

EL LIBRO DEL DIA

LUIS CAPDEVILA

LAS MUJERES, LA NOCHE Y EL AMOR

UN TOMO 8.º

5 PESETAS

COLECCION DIAMANTE VAN PUBLICADOS 125 TOMOS

1. <i>R. Campoamor</i>. Doloras, 1.ª serie. 2. — Doloras, 2.ª serie. 3. — Humoradas y cantares. 4. — Pequeños poemas, 1.ª serie. 5. — Pequeños poemas, 2.ª serie. 6. — Pequeños poemas, 3.ª serie. 7. — Colón, poema. 8. — Drama Universal, poema, primer tomo. 9. — Drama Universal, poema, segundo tomo. 10. — El Licenciado Torralba. 11. — Poesías y Fábulas, 1.ª serie. 12. — Poesías y Fábulas, 2.ª serie. 13. <i>E. Pérez Escrich</i>. Fortuna. 14. <i>A. Lasso de la Vega</i>. Rayos de luz. 15. <i>Federico Urrecha</i>. Siguiendo al muerto. 16. <i>A. Pérez Nieva</i>. Los humildes. 17. <i>Salvador Rueda</i>. El gusano de luz. 18. <i>Sinesio Delgado</i>. Lluvia menuda. 19. <i>Carlos Frontaura</i>. Gente de Madrid. 20. <i>Miguel Melgosa</i>. Un viaje a los infiernos. 21. <i>A. Sánchez Pérez</i>. Botones de muestra. 22. <i>J. M. Matheu</i>. ¡Rataplán! 23. <i>Teodoro Guerrero</i>. Gritos del alma. 24. <i>Tomás Luceño</i>. Romances y otros excesos. 25. <i>L. Ruiz Contreras</i>. Palabras y plumas. 26. <i>Ricardo Sepúlveda</i>. Sol y Sombra. 27. <i>J. López Silva</i>. Migajas. 28. <i>F. Pi y Margall</i>. Trabajos sueltos. 29. <i>E. Pardo Basán</i>. Arco Iris, cuentos. 30. <i>E. Rodríguez Solís</i>. La mujer, el hombre y el amor. 31. <i>M. Matosés (Corzuelo)</i>. ¡Aleluyas finas! 32. <i>E. Pardo Basán</i>. Por la España pintoresca (viajes). 33. } <i>A. Flores</i>. Doce españoles de brocha gorda. 34. } 35. <i>José Estremera</i>. Fábulas. 36. <i>Emilia Pardo Basán</i>. Novelas cortas. 37. <i>F. Fernández Vaamonde</i>. Cuentos amorosos. 38. <i>E. Pardo Basán</i>. Hombres y mujeres de antaño. 39. <i>J. de Burgos</i>. Cuentos cantares y chascarrillos. 40. <i>E. Pardo Basán</i>. Vida contemporánea. 41. } <i>Jacinto Laballa</i>. Novelas íntimas. 42. } 43. <i>Fr.ª Sarasate de Mena</i>. Cuentos vascongados. 44. <i>F. Pi y Margall</i>. Diálogos y Artículos.	45. <i>Charles de Bernard</i>. La casa de los amantes. 46. <i>Eugenio Sue</i>. La Condesa de Lagarde. 47. <i>Rafael Altamira</i>. Novelitas y cuentos. 48. <i>J. López Valdemor</i> (<i>El Conde de las Navas</i>). La niña Araceli. 49. <i>Rodrigo Soriano</i>. Por esos mundos... 50. <i>Luis Taboada</i>. Perfiles cómicos. 51. <i>B. Pérez Galdós</i>. La casa de Shakespeare. 52. <i>J. Ortega Munilla</i>. Fina. 53. <i>F. Salazar</i>. Algo de todo. 54. <i>Mariano de Cavia</i>. Cuentos en guerrilla. 55. <i>Felipe Pérez y González</i>. Peccata minuta. 56. <i>Francisco Alcántara</i>. Córdoba. 57. <i>Joaquín Dicenta</i>. Cosas mías. 58. <i>J. López Silva</i>. De rompe y rasga. 59. <i>Antonio Zozaya</i>. Instantáneas. 60. <i>José Zahonero</i>. Cuentecillos al aire. 61. <i>Luis Taboada</i>. Colección de tipos. 62. <i>Beaumarchais</i>. El Barbero de Sevilla. 63. <i>Angel R. Chaves</i>. Cuentos de varias épocas. 64. <i>Alfonso Karr</i>. Buscar tres pes al gato. 65. <i>Francisco Pi y Arsuaga</i>. El Cid Campeador. 66. <i>Vital Aza</i>. Pamplinas. 67. <i>Antonio Peña y Goffi</i>. Rio revuelto. 68. <i>Enrique Gómez Carrillo</i>. Tristes idilios. 69. <i>Nicolás Estévez</i>. Calandracas. 70. <i>V. Blasco Ibáñez</i>. A la sombra de la higuera. 71. <i>A. Dumas, hijo</i>. La Dama de las Camelias. 72. <i>Joaquín M. Bartrina</i>. Versos y prosa. 73. <i>Francisco Bayado</i>. En la brecha. 74. <i>Luis Taboada</i>. Notas alegres. 75. <i>Xavier de Montepín</i>. La señorita Tormenta. 76. <i>Antonio Zozaya</i>. De carne y hueso. 77. <i>Xavier de Montepín</i>. Muerto de amor. 78. <i>Conde León Tolstói</i>. Venid a mí... 79. <i>Alfredo Calderón</i>. A punta de pluma. 80. <i>Enrique Murger</i>. Elena. 81. <i>Luis Taboada</i>. Siga la broma. 82. <i>Laura García de Giner</i>. La Samaritana. 83. <i>Cyrano de Bergerac</i>. Viaje a la luna. 84. <i>Eugenio Antonio Flores</i>. ¡Huérfana! 85. <i>Iván Tourgueneff</i>. Hamlet y Don Quijote. 86. <i>Alicia Pestana (Caiel)</i>. Cuentos. 87. <i>Angel Guerra</i>. Al sol.	88. <i>T. Dostoyevsky</i>. Alma infantil. 89. <i>Edmundo de Amicis</i>. Aire y Luz. 90. <i>Laura García de Giner</i>. Valentina. 91. <i>Edmundo de Amicis</i>. Manchas de color. 92. <i>Voltaire</i>. Zadig y Micromegas. 93. <i>Manuel Ugarte</i>. Mujeres de París. 94. } Obras menores de Cervantes. 95. } 96. <i>Juan Pérez Zuñiga</i>. Chapuceras. 97. <i>Voltaire</i>. Cándido. 98. <i>Goethe</i>. Las amarguras del joven Werther. 99. <i>Jacinto Benavente</i>. Teatro rápido. 100. Novelas picarescas. Lazarillo de Tormes y Rinconete y Cortadillo. 101. <i>J. León Pagano</i>. La balada de los sueños. 102. <i>Angel Guerra</i>. Polvo del camino. 103. <i>Camilo Castello Branco</i>. Maria Moisés. 104. <i>Gracia Deledda</i>. Cuentos de la Cerdeña. 105. Antología taurina. 106. <i>Manuel Carretero</i>. La espuma de Venus. 107. <i>Federico Rahola</i>. Los ingleses vistos por un latino. 108. <i>Eça de Queiroz</i>. La nodriza. 109. <i>A. de Chamisso</i>. Pedro Schlemihl ó el hombre que ha perdido su sombra. 110. <i>M. Sarmiento</i>. Añí. 111. <i>Felipe Trigo</i>. A todo honor. 112. <i>Manuel Ugarte</i>. Los estudiantes de París. 113. <i>Fray Luis de León</i>. La perfecta casada. 114. <i>Jorge Manrique</i>. Poesías. 115. <i>Abate Prévost</i>. Manón Lescaut. 116. <i>J. Givanel Mas</i>. Prosa epistolar. 117. <i>J. Givanel Mas</i>. Devocionario poético (Antología sagrada). 118. <i>Miguel A. Rodenas</i>. De las majadas al otero. 119. <i>Eduardo Marquina</i>. Juglarías. 120. <i>Gabriel Miró</i>. Los Amigos, los Amantes y la Muerte. 121. <i>Santiago Rusiñol</i>. Hojas de la vida. 122. <i>A. de Lamartine</i>. Rafael. 123. <i>Alfonso Karr</i>. El perro de sir John. 124. <i>Eduardo Zamacois</i>. Rick. 125. <i>A. de Lamartine</i>. Graziella.

Precio: de cada tomo Ptas. 0'60

NOTA. — Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances de Gir Postal o be en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebirà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no es remet, ademés, 30 cèntims per a certificat. Als corresponsals se'ls hi otorguen rebaixes.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

Del crim

Ots els comentaris de taula de cafè han estat durant uns dies, dedicats al misteriós procés del Passatge d'Escudellers. La gent donada a fer fulletí i novel·la per tongades, n'ha fet una de molt llarga. Els diaris, no tenint un altre assumpte a mà, per donar varietat de lectura, han inflat el succés. Però, el curiós és que una cosa, començant més que per res, per estirar uns dies l'atenció al públic, ha anat engroixint i ja no són els diaris els que volen inflar l'assumpte, sinó que són els lectors i el públic els que demanen i exigeixen el tal inflament. És curiós el fet i cal analitzar-lo. De primer sembla un suïcidi i després es diu que no ho és o que tot i essent-ho també la poden haver mort alhora en què es suïcidava... Hi ha reunions de metges i de testimonis; hi ha aventures i misteris... Tot ajuda a pensar que s'amaga alguna cosa. Cal esbrinar-ho.

En León Daudet que, tot i essent de l'altra banda política, cal advertir que és un gran periodista, des de fa més d'un any que està atabalant a la policia i a la justícia francesa per a esbrinar quins sigueren els assassins del seu fill, Philippe. També es digué que fou un suïcidi, i encara es diu. Però el cert és que León Daudet, amb una persistència ofegadora des de fa més d'un any que anomena pel seu nom als que ell creu que sigueren els autors de la mort del seu fill; els tracta d'assassins i de *filous*. Hi haurà algun periodista barceloní prou romàntic per a mantenir una campanya semblant fins el moment en què es pugui descobrir l'autor del crim? Ací és on es veu el tremp d'un periodista: en aqueixes campanyes que tot i tenint que ésser llaunes responen a un estat d'opinió. Rellegant aqueixos dies els articles que sota el títol general de "La verité en marche..." escrigué Emili Zola durant el procés Dreyfus, un es dona compte de "la barbe" que eren per a les dretes de França, però no per a les esquerres.

La persistència no és una eina gaire periodística, i no obstant, la persistència periodística és la que, de vegades, ho fa i ho desfà tot. Ha sigut prou que uns quants diaris

organitzessin llurs informacions per a què jutges i autoritats es prenguessin seriosament l'afer.

Tot Barcelona és aficionat al cinema i el trist afer del Passatge d'Escudellers sembla una pel·lícula. Ara com ara només estem a la primera part.

I encara que alguns esperits excessivament crítics comencin a dir allò tan clàssicament català: "Encara no n'hi ha prou?", se'ls hi haurà de respondre: "Però, si tot just comença!".

Aqueixa pobra noia, que és la víctima en tot l'enrenou, volia ésser heroïna de cinema. Diuen que estava enamorada d'en Jacques Catelain i que sentia una gran passió per la popularitat.

La popularitat li ha arribat al perdre el món de vista. Però, tot i essent així, no és tan desgraciada com aquells que es guanyen la impopularitat i perden el món de vista en vida. Per aqueixos la situació és pitjor. Ja ho sentiran a dir.

P.

L'HARMONIA

Hi ha una harmonia que fa goig. Tothom està ben vingut. Parlem dels senyors de l'Ajuntament. Mireu les sessions plenàries, mireu els afers que tenen entre mans, i veureu que tots estan d'acord. Quina diferència amb els Ajuntaments anteriors! Abans, tots els regidors es tiraven els trastos pel cap.

Es clar, la gent de l'antic règim té enveja als de l'actual, i diuen que ara hi ha menys harmonia que abans. És evident, tot el que es diu és mentida. Només cal tenir dos dits de front per a veure-ho.

Es diu que ningú no pot veure el senyor Serés i que no saben com treure-se'l del damunt. Que el senyor Baró i el gran senyor Nebot estan de punta d'un quant temps ençà. Que el senyor García Faria els vol fer la guitza a tots. Que els senyors Castillo i Casero no es poden veure... Qui ho sap quantes coses es diuen! Tot és per fingir que no n'hi ha un, del 64 regidors, que pensi igual. Quan tots, tots, estan més units que... una olla de grills.

UN CONGRES ASPIRINISTA

Avui dia que es fan Congressos per a estudiar el mosquit d' Austràlia, i la pussa del Canadà, i la llagosta del Sudan, el glossador, amb tota modèstia, més pràctic en prendre medicaments que en receptor-los, perquè no té títol, voldria desplegar un pensament.

Un dels específics més segurs que fins avui han inventat els manipuladors d'específics és, segurament, l'aspirina.

No parlem de les malalties greus, però el que pateix de migranya, el que té mal de queixal i se'n pren quatre o cinc pastilles, és seguríssim que li passa.

Li passa tant, i és tan planer, que portant un tub a la butxaca es pugui calmar tants dolors, estalviant-se tantes receptes, que els metges s'han de posar en guàrdia i l'han de declarar perillosa (no pels malalts, sinó per ells) com la morfina, com l'opi i com la cocaïna, perquè un medicament que curi sol, sense intervenció medical, és un atreviment insuportable.

Nosaltres creiem, doncs, que es farà ràpid, general, universal, per atacar aquest atreviment. Aquest Congrés, per exemple, es podria fer a Llinàs, per lo que estimem al poble, perquè està verge de Congressos i pels ingressos que porten aquesta mena d'aplec a les poblacions on s'executen.

Els especialistes que arribarien de la frontera de França, suecs, noruecs, francesos, anglesos, italians, de Txecoslovàquia i de Txec allà on sia, naturalment subvencionats pel seu país, per fer un conjunt tan important, abans d'estudiar l'aspirina, primer visitarien Madrid; allí anirien a l'Escorial, després anirien a Toledo, a veure la Casa del Greco, de la Casa del Greco, a Còrdova, a visitar la Mezquita, de la Mezquita a l'Alhambra, d'allí a Sevilla i de Sevilla a Múrcia i per fi arribarien a Llinàs, i un cop a Llinàs, si és que es recordessin el que han vingut a fer en el Congrés, hi haurien uns quants doctors que es treurien de la butxaca, o bé de la gargamella, un discurs o una Memoria de los peligros de la Aspirina, que, naturalment, ningú els escoltaria, però que serien un gran perill Para los tóxicos y sus consecuencias.

Després, tornarien al seu poble. Haurien fet un viatge de turista amb dieta (que no vol dir dejuni). Els receptors, s'haurien lluit (i ben passejat amb la família). El poble receptat hi hauria guanyat, l'aspirina hauria anat seguint, però havent pres l'acord següent: Que la tal aspirina és terrible, sempre que no es prengui amb recepta i que el Congrés ha estat utilíssim, per ço que diem de les dietas i per la propagació del turisme.

XARAU

La Plaça de Catalunya

Per al senyor Nebot

Fa temps, amb tots els honors,
vostè fou autoritzat
pel batlle de la ciutat
i pels demés regidors

perquè portés la bandera
d'allò que fou una plaça
i que, sens parlar en "guasa",
és avui... una pastera.

—

Senyor Nebot, amb respecte
li hem retret aquest acte
perquè ens digui ben exacte
quan finirà el tal projecte.

Puig els que fem cap sortida
i hem de passar per allí,
sincerament, li hem de dí
que tenim pendent la vida.

Entre barrancs i muntanyes,
cables, cordes i adoquins
hem de fer de saltarins
vinclant de formes estranyes.

I això, senyor amenaça
la salut dels ciutadans
i... té la vida als encants
qui aquella selva traspasa.

Tregui tots els seus delits
perquè poguem transitar-hi,
faci de fort treballar-hi
que en restarem agraïts.

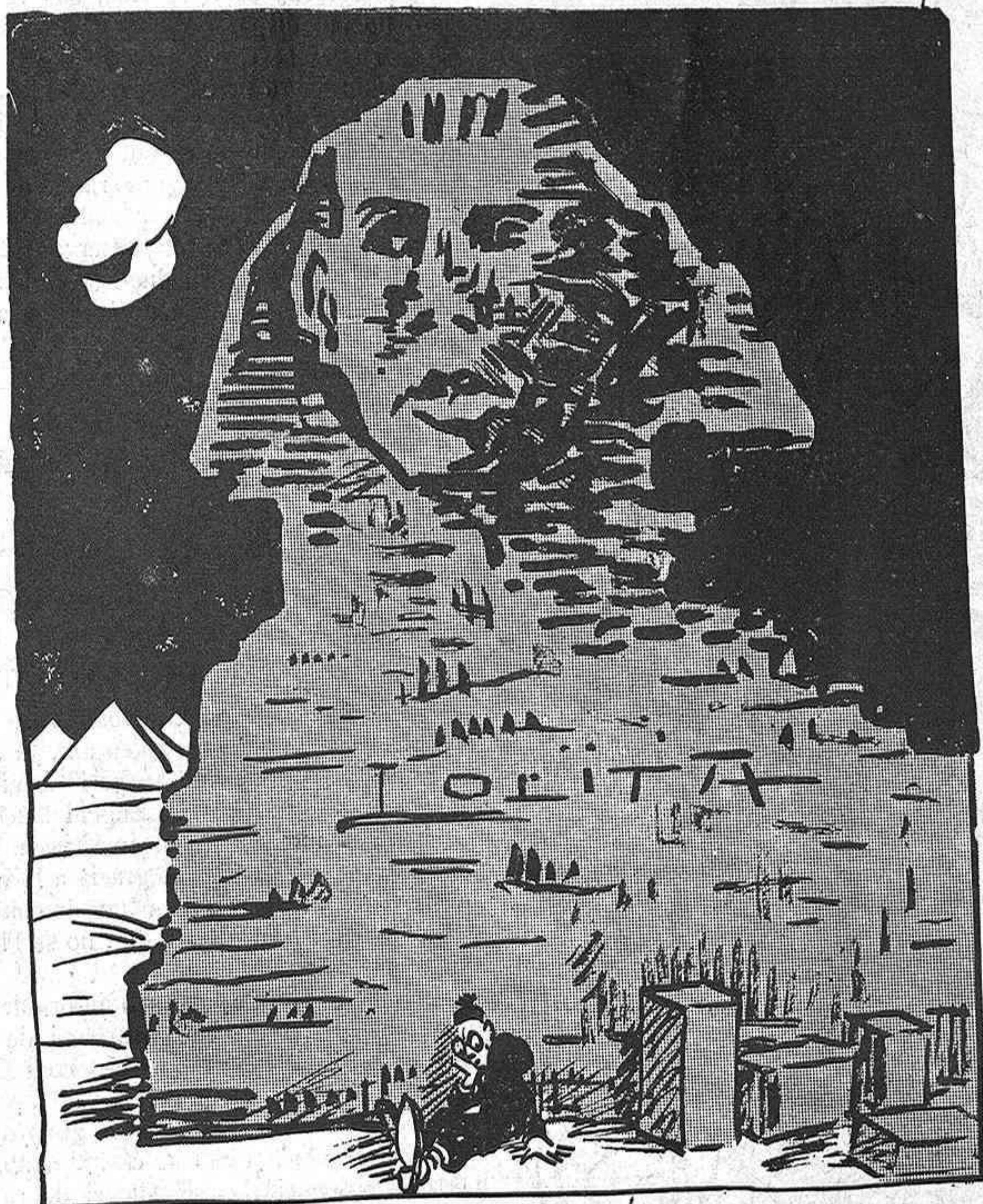
Tingui, doncs, més lleugeresa
i que s'acabi la "guasa",
"deshaucii aquella plaça
i acabi-la ben depressa.

Puig enutjats, fins diríem
que el tinent del nostre batlle
aquella plaça ens espatlla
i això, senyò, ho sentiríem.

Tingui, doncs, força memòria
i compleixi amb aquest deure,
que si ho fa, ja pot ben creure
que vostè anirà a la història.

KADAFORT

DEL FAMOS CRIM

—Parlarà l'esfinx? Potser no pot! Potser no vol!

El sol i la justícia

Qui negarà que a l'estiu fa calor? El sol escorcolla tots els recons de la bola terrestre i llença els seus raigs calcinants i desapiadats d'estiu. La terra giravolta davant seu perquè, aquesta, amb els seus ulls espurnants de fe, descobreixi amb la seva potència ço que amb les nostres deficiències en diríem un excellent espectacle. Quotidianament hem d'ensenyar la nostra calor, sigui bona, sigui deficient, a la vista dels raigs del sol.

A l'estiu aquests raigs poderosos sembla que mirin fit a fit, sense que pugui fer retrocedir aquelles mirades enèrgiques clavades sobre nostre com si ens volgués calcinar.

El sol entra per tot, fuig de per tot, i cada dia torna valent com sempre, veient i escorcollant-ho tot sense avergonyir-se de ço que veu.

Els estels l'odien, els núvols, els que volen ombra per fer les malifetes, perquè ell és la claror... la veritat.

Els estels l'odien perquè no deixa exhibir-los els seus raigs fascinadors i dèbils davant els seus admiradors.

Els núvols també li porten odi perquè els esbalaeix i els allunya, perquè amb el seu vel amaguen la veritat.

Els que volen ombra li porten una venjança irreconciliable, perquè els disturba en els seus afers; però ell, absolut, regnà i regnarà amb la seva llum, il·luminant l'espai i fent desaparèixer la foscor i la tenebrositat dels homes.

A l'estiu deixa sentir la cruesa pe: tot. A l'aire lliure, a l'aixopluch, arreu penetra i descobreix la fosca allunyant-la de sa presència. Que en deu haver vist de coses durant la seva vida?

Si ell, amb els seus raigs, pogués fer justícia, com faria penetrar la seva força a tots els amagatalls més amagats. Si la justícia la pogués fer els seus raigs, pocs s'escaparien burlant-lo, com ara ho fan davant de la llei.

El sol és de tothom i no és de ningú. Tant el ric com el pobre, el reb, el copsa i no hi ha distincions. Si la justícia fos ell, tothom en copsaria i en rebria la sentència en iguals proporcions, sense escapar-se ningú.

Quan a l'estiu pica tan furient, hom pensa: "Si fossis la justícia, potser amb el teu enutjament seria màxima".

L'ALEGRIA DELS CONILLS

—Ara rai que els trets són per una altra banda.

ALIATS

Marte als tòxics, a l'alcohol i a la prostitució: —Si em prometéssiu apretar, reposaria una temporada.

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA PRÉVIA CENSURA

Els sol ens dona la vida, ens fa créixer i ens mata, però no pot disposar de nosaltres i s'accontenta en deixar caure en les seves temporades tòrrides, la seva força, el seu orgull sobre nosaltres, per sobre de tots.

En canvi, la Justícia que en reté i ens agombola i pot disposar de nosaltres, s'accontenta en retenir-se la seva força i sols es resguarda alguns raigs de llum de justícia a quatre justs escadussers, pagant la seva venjança, robant allò que es nostre i de tots, reservant-s'ho per a uns quants. El sol i la Justícia són dues coses iguals, però no assimilables. Es comprèn! L'una obeeix a la naturalesa! L'altra obeeix als homes!

JUSCAFRESSA

Reportatges sensacionals

SEGUEIX SENSE DESCOBRIR-SE L'AUTOR DE L'AGRESSIO A L'EMINENT PUBLICISTA DUCH I SALVAT

Veritablement això és gros! Això no pot seguir. Els barcelonins tenim la vida a l'encant. Ja deuen estar enterats de què l'altre dia es vegé en perill la vida, preciosa en tots conceptes, del gran patrici Eugeni Duch i Salvat. Un desconegut va intentar fer-li una fesomia nova, cosa que, naturalment, no va fer cap gràcia a la víctima. Doncs bé, a hores d'ara segueix essent un desconegut l'agressor del senyor Duch i Salvat, és a dir: no se l'ha trobat, no se sap qui és.

Que no es trobi a l'autor o autors del crim del Passatge d'Escudellers ho trobem natural—i de la mateixa opinió nostra són diaris tan respectables com *El Correo Catalán* i *La Vanguardia*—, perquè al fi i al cap és un crim que no té importància, del que en surt guanyadora la moral. En canvi, l'afer Duch i Salvat és intolerable. No podem permetre que segueixi en el silenci de cap manera. Poques glòries tenim, i és just que volguem conservar-les senceres. Ell és un gran home i ha donat, i donarà encara, molts dies victoriosos a la nostra pàtria. Visca en Duch i Salvat! Visca la pàtria!

I consti que al dir *pàtria* no ens referim a Catalunya, sinó a tot Espanya, que s'ha rendit davant del geni d'en Duch i Salvat.

A Sant Pere Pescador, poble del que, des d'un míting cèlebre, és amo l'autor de la celebrada revista *L'ou com balla*, estan amb els triomfs d'home tan preclar, que no hi veuen de contents. Es molt natural aquesta alegria. En aquesta casa, que estimem en ço que val en Duch i Salvat, voldríem que el poble el conegués i el venerés com es mereix.

Hem rebut un sens fi de cartes—d'Espanya, de França, d'Amèrica, de Xina, sobretot de Xina—proposant-nos que recollim tots els articles, versos, obres teatrals i demés meravelles del fecundíssim literat, i en fem una edició en totes les llengües, sobretot en xino, perquè sàpiga el món que encara queden mentalitats a Espanya. Si podem dur a terme aquesta empresa, creiem que farem un bon servei a la nostra estimada pàtria, doncs no és just que quedí a les fosques un home de les facultats de don Eugeni Duch i Salvat.

Uns mots més perquè el poble espanyol sàpiga qui és aquest ésser sobrenatural en tots els ordres de la vida.

Es el braç dret d'*El Sol* no el que ens illumina, sinó el diari de l'Havana—, del que arribarà dintre de poc a ésser el director moral i material. Encara que són molts els diaris que demanen la direcció d'en Duch i Salvat. Veurem per quin es decidirà l'eminent home de lletres.

Un cop esclarit el misteri de l'agressió a en Duch—algun envejós!—proposem un homenatge, que ben merescut se'l té. Aquest homenatge podria consistir, al nostre entendre, en regalar-li una armadura perquè quedi a cobert de tota mena d'agressions. Un cop l'armadura en el seu poder, demanar-li que es faci retratar i que el retrat sigui col·locat amb tota cura en un lloc ben reservat de la Casa de la Vila, i d'aquesta manera tindrem un altre català il·lustre col·locat en el lloc més propi de què avui disposa aquella santa i honorada casa.

Esperem que no deixarà de funcionar tot ço funcional per a descobrir al mal patriota que va bufetejar al volgut home il·lustre.

Si temps enrera li varen estirar el nas en plena rambla i ara l'apallissen, protestem-ne. Protestem-ne, perquè això no pot anar ni amb rodes!

El revisador!

L'Ambrós i la Maria es van casar a Lleyda. Això no tindria res de particular, si no fos un detall interessant a la historieta que ens ocupa.

Enamorats de cap a peus, es presentaren un dia els promesos, amb el seguici propi del cas, al peu de l'altar. El capellà encarregat d'aquella solemne cerimònia, els va unir per a sempre.

I ja em tens a la Maria i a l'Ambrós, lligats amb una intimitat que no es podia disoldre més que amb la mort. Eren feliços, ja. Els somnis daurats d'ambdós, s'havien consumat amb una majestàtica tristesa que els alegrava. Aquella tristesa d'emocions que no pot fruir el qui es casa per l'enlluernament de les joies i prou.

Però—oh, ironies de la sort! De vegades hi ha goig sense alegria.

El pobre Ambrós va voler donar al "viatge de nuvis" un caient esplèndid. Acompanyat de la seva costella, la Maria, i en nombre considerable de parents i coneguts, es dirigiren a l'estació del carril, a fi d'emprendre-les cap a Barcelona.

En bitllet de primera classe, va llogar un departament del vagó per a ells dos sols.

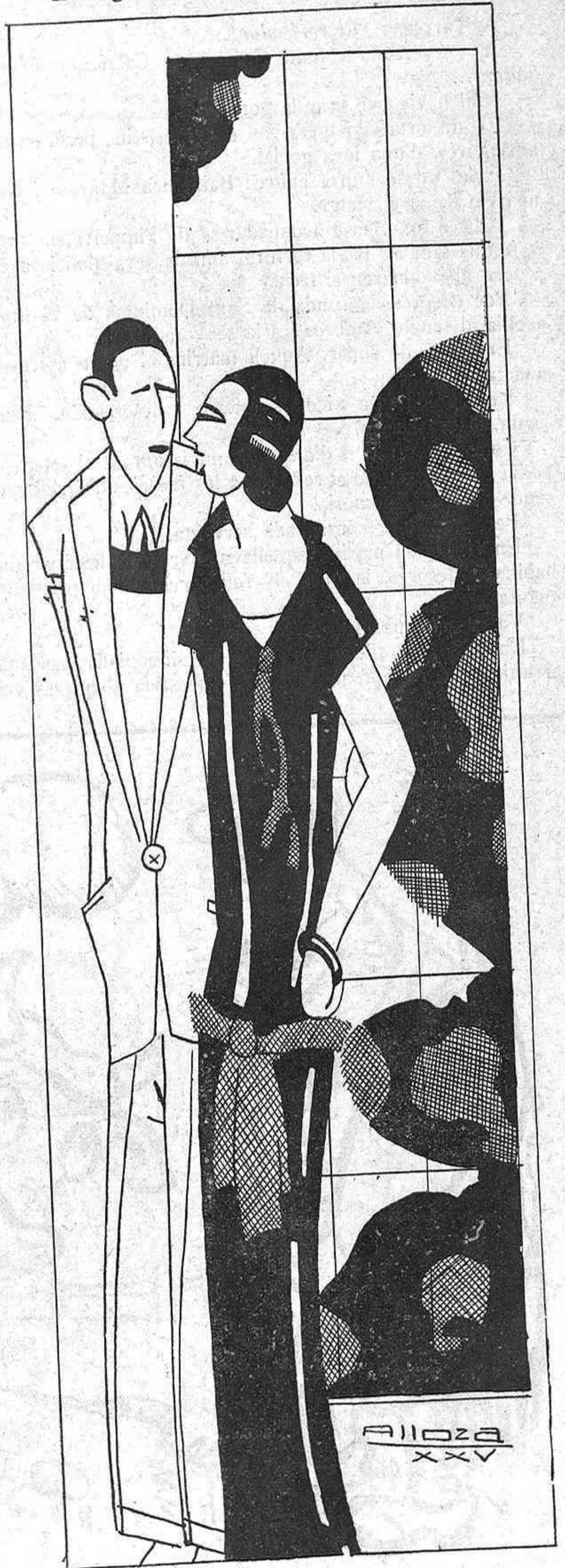
Ja ens imaginem un viatge freturós així. Arrenca el carril.

Una cridòria sorollosa dels qui es quedaven, va determinar l'apoteosi final de la festa, amb els rigors de comiat. Tothom deia: "Moltes felicitats!"

Ja som a Bell-lloc. El *revisador*, que era jovenot i moltes altres coses, va voler jugar una mala partida an aquells dos àngels del cel que ja havia llucat. (Déu meu, Déu meu, que en són de carregats els viatges de nuvis!).

Va obrir la portella d'una revolada, i aquell sagrari ocupat per l'enfitada parella de què parlem, va ésser ultratjat així:

—*El revisador!* ¿Haràn ustedes el favor del billete?
A Mollerusa: ¡*El revisador!*...
A Bellpuig: ¡*El revisador!*...

"FIATE DE..." O QUEDAT A CASA

—Ja ho veus, noia. Si arribem a sortir amb el Studebaker d'en Lluís, ara ja seríem al cementiri de cà'n Tunis.

A Tàrrega: ¡El revisador!...

A Cervera..., a Sant Guim..., a Calaf...: ¡El revisador!...

N'hi havia per tirar la gorra al foc.

Els dissortats viatgers van estar assistits, però, en llurs amargures, d'una idea genial.

I van dir-se l'un a l'altre: Baixem a Manresa i continuarem demà el viatge.

I dit i fet. Sense acomiadar-se de l'impertinent *espionaje* que tant els havia torturat amb la seva maliciosa presència, abandonaren el tren.

Poc després, la fonda de Sant Domingo, de Manresa, acollia al senyor Ambrós i a la senyora Maria.

Era hora de sopar. Aquell matrimoni es va asseure a una taula.

De seguida una xicota esquerpa i descreguda, la serventa, els va servir.

Com és natural, el diàleg dels nuvis durant el sopar, no podia ésser altre que el referent a les facècies d'aquell revisador de trista memòria.

Però aquella reconsagrada serventa...

En fi, aquell marit i aquella muller van demanar una habitació després, la qual els fou servida amb tota puntualitat.

Va passar una estona.

En mig d'un silenci sepulcral, l'endimoniada serventa, arranjà, montrestant, una mena d'embestida al quarto veí.

Es va descalçar, per a no fer enrenou ni terrabastall.

I pujant damunt amb tota cura s'encarà a aquella finestreta, que en la part alta d'una de les parets dels quartos s'hi pot observar, i amb totes les seves forces, va cridar aquella donota boja:

¡¡¡El revisador!!!

MIQUEL RIBALTA

“Mantecao helao”

Mantecao helao, helao, helao! sentireu cridar per aquest temps de fresca. I de seguida veieu un home pintoresc que porta una caixa de ferro al damunt. Hi ha molta gent que compra aquestes coses que volen ésser gelats. La calor s'ho porta.

En fem un gra massa! Encara més *mantecaos*? Si ja ens hem convertit tots en *mantecaos*! Aviat aquests homes que venen *mantecaos helaos*, vendran homes. Som tan calorosos que la mania de refrescar-nos ens ha entrat a dins i ens hem glaçat. Ens poden vexar, bufetejar, garrotejar, que no ens en adonem. Què hi farem? Esperem que a còpia de garrotades ens escalfin i potser llavors sabrem reaccionar.

PARLA LA VACA

—Creu-me, el criminal no és cap vaquer... Perquè aquests maten amb aigua, i no amb revólver!

FESTES DE CARRER

—Ja la ballem, ja! I que n hi ha per estona!

Els cirabotes

L'Ajuntament cada dia ens fa la vida més agradable. No sap com fer-s'ho per a complaure'ns. I se'n pensa de totes. Es clar, els ciutadans quedem molt satisfets, molt!

Sabeu que vol fer, ara? Creiem que és una idea del bon senyor Marimón.

Treure tots els cirabotes dels llocs públics. No solament els dels cafès, sinó els d'establiments com a Cà'n Canonge, de la Plaça Reial.

Quina nosa fan els cirabotes públics? Cap. Al revés, són de gran utilitat.

Creiem que hi han més coses, forces més coses, que fan més nosa que els cirabotes. Els cirabotes no són cap destorb públic. En canvi, les cadires dels passeigs, les taules de cafè posades a les "aceres" estretes, etc., etc., no deixen ni caminar.

(Gravat de l'època)

Fructuós Canonge

Volguer fer desaparèixer l'establiment fundat fa tants anys per en Canonge! Aquest lloc de la Plaça Reial és ja una institució, ens duu tots els records del nostres avis, quan en Canonge, amic de tots els literats de l'època, era aplaudit per tot Catalunya amb el seus jocs de mans. A l'establiment d'en Canonge s'hi han enllustrat les sabates tots els bons barcelonins.

Però, què hi farem? L'Ajuntament ens vol fer la vida agradable.

El ball de carrer

—Encara no ve aquest piano? Com es coneix que no l'han pagat bé.

—I ara! Ha de pensar, senyora Prota, que costa vuit duros per tocar tota la nit. El meu fill el va anar a llogar.

—Però són les deu i encara no és aquí.

—Deuria estar contractat per la tarda, car el Nyicris i el Tòtila són homes de paraula.

—Ara ve! Ara ve!...

—On l'hem de posar?

—Aquí, prop d'aquestes botes.

—No, no, davant de cà'l sabater.

—No, no; al peu de l'estanc.

—No en vull de pianos davant de casa. No sabeu que pateixo de migranya? Avall, avall...

—Bé, dona, no tingueu mal gènit perquè teniu pintats dos lleons a la porta.

—Ademés, la noia no està per orgues; va renyir fa tres setmanes amb el xicot i quan sent una cafetera d'aquestes es desespera.

—Que en diu *cafetera*, la *caliquenya*!...

—Bé; on hem de posar-nos, perquè aviat el nostre piano semblarà un bagul de morts.

—Aquí, aquí... Prop de la taverna.

—Escolti, serafinet del districte, reina del barri i emperadriu d'aquest carrer. Quants en ballarem?

—Avui cap, perquè la mare menjant sardines escabetxades se li ha clavat una espina aquí al paladar i no la puc deixar per res del món.

—Quina llàstima que l'espina no se li hagués clavat al mig del cor.

—Què diu? Cafre! Botxí!... *Pillo!*

—No veu que *allò* sembla un sargent de carrabiners!... Si a mi em fa més por que un carril de Les Planes!...

—Arri *allà*, *verdugo*...

—Em dic Cadafalc, *pimpollo*...

—Que té el *simi* compromès, nena?

—Ai, sé molt poc de ballar.

—Ja farem parella; jo tot just fa tres setmanes que al casinet de dalt me n'ensenyen unes fabricantas.

—Essent gent rica en deuen saber molt.

—Si treballen a la fàbrica, però ballen que ni les baldufes.

—Noi, si toques el piano et clavo el *dàtils* a la *pam-panga*.

—Ha sigut el fill del plats-i-olles.

—Ja no hauria d'ésser un que tingués el cap com una escorredora i les orelles com dues nances de gibrell. Arri, fora d'aquí!...

—Ui, quina trepitjada, gamarús!

—Ei, jo em dic Serapi i no em toqui l'honor amb renoms impropis.

—Si no mira on posa els peus, sembla un xap.

—Al fang els poso, perquè es veu que aquest carrer només el reguen en dies de pluja.

—Ai, que és *maco*!... Vol dir que no se li desfà la cotilla Serapi?

—Uix, quin poble més totxo!... Apa, *buenas*!...

—Què li sembla la Rosina? Oi que fa goig? Mire-se-la.

—Aquelles faldilles se les ha girades al revés i semblen noves.

—Però són de moda; hi ha aquell farvalanet abaix que li fa una *onda*.

—La bacallanera fa patxoca.

—Sí, però fa tuf de penca.

—Això que duu un magatzem de polvos de tres i mitja la capsa.

—Señores, ¿dónde están los señores de la Comisión?

—Ei! Adroguer, Tòfol, Llànties, Gravat, vénen a buscar a la Comisión.

—Què volia?

—¿Usted es el Presidente?

—Hombra, el presidente es un xico llaunero que no ha podido venir y me han ponido a mi porque le relieves en el cargo.

Les grans obres

A Barcelona, no teníem cap gran obra. Barcelona no podia ésser una ciutat perfecta perquè li faltava la seva gran obra. I ara ja la tenim, senyors. Gràcies a l'actual Ajuntament i a l'immens senyor Nebot. Ara tenim la gran obra de la Plaça de Catalunya. Barcelona necessita moltes grans obres, però la única que té val per totes.

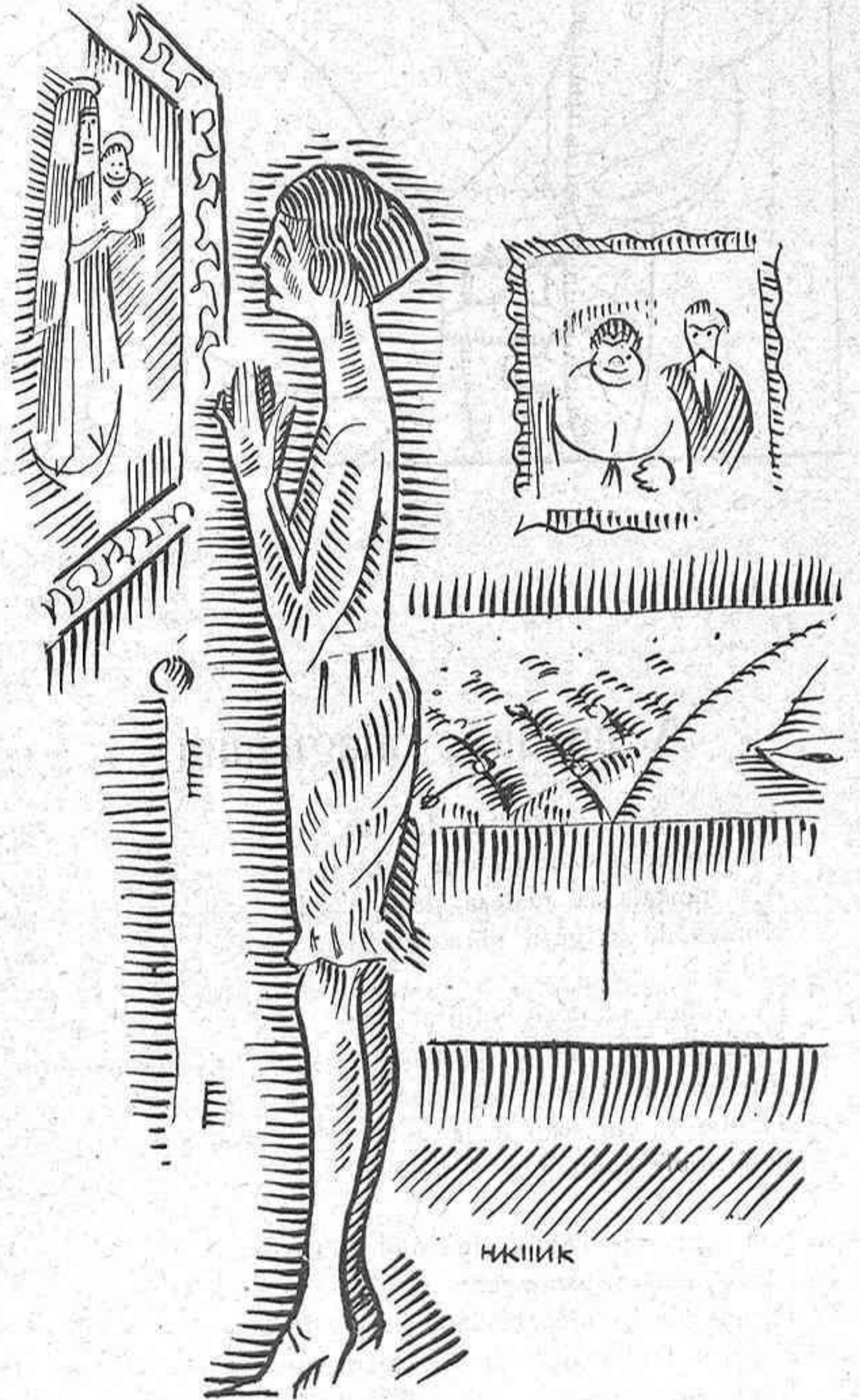
Quina magnificència d'obra! Quina grandiositat! Quina sublimitat! El senyor Nebot és un trunfo!!!

Però, per la mateixa raó que la Plaça de Catalunya és una gran obra, és fa amb molta calma. Temem morir sense veure-la acabada—i consti que encara som joves i pensem morir a més de cent anys—. Serà tan bona, però, un pic acabada, que el Sant Pare pensa venir a veure-la i tots els reis i presidents de república del món organitzen un romiatge a Barcelona. El dia que vinguin aquestes personalitats, la Plaça s'inaugurarà. El senyor Nebot en persona farà les presentacions, car la Plaça tindrà el mèrit que podrà saludar. Oh, el geni del senyor Nebot és únic!

EL POBRE PAGES

—Van bé les collites, els remats, l'avi-ram. A veure si ara que anava per ric m'ho faran donar tot als pobres.

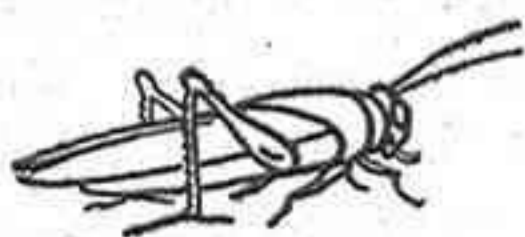

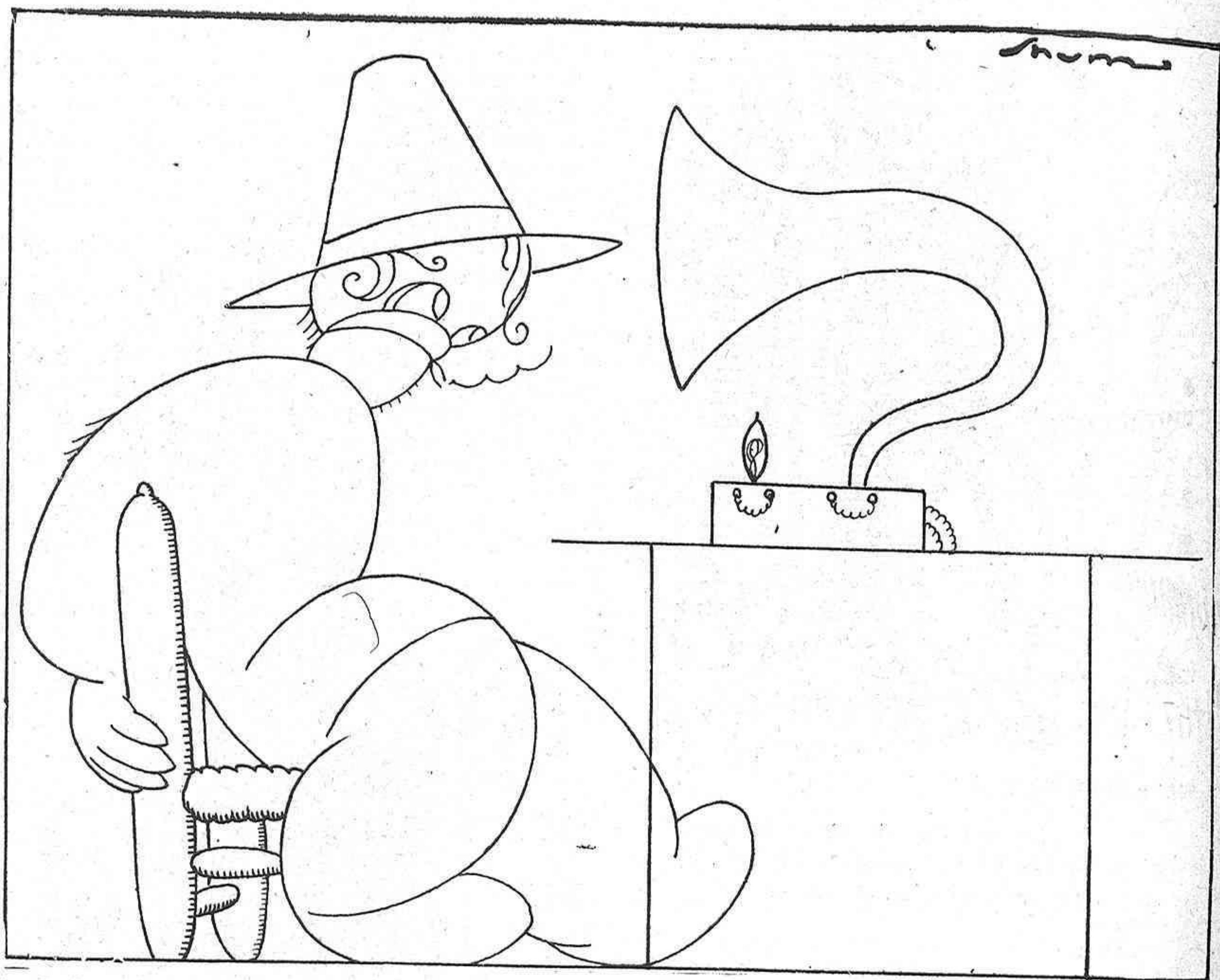
UN PREC

—Feu que si em dedico a dona dolenta no es pensin que em vull suïcidat i em matin perquè no em mati.

- Harà el favor del permiso.
- ¿Qué permiso?
- El de mover jarana, el de poder celebrar baile público.
- Ah..., vegi, no lo tenemos.
- ¿Cómo que no? Pues tendrán que venir todos.
- ¿Todos los que bailen?
- La Comisión. A ver qué dispone el señor Delegado.
- Hombra, toma usted una soda con sifón y tal vez hablando nos entendremos.
- Queda detenido por insubordinación.
- Ai, Cristeta! Joanet! Fills meus! Se m'emporten!... Pareu el piano! Prou música! Prou Carretera Castellana!
- Què passa? Què hi ha?
- Que se n'enduen a l'adroguer cap a presidi.
- Què diu, senyora Quadralupe! Però per què?
- Perquè volia donar una soda al policero.
- Home, a qui se li acut a l'autoritat ensodarla. Li està bé, per burro... Sempre serà un ridícul...
- Bé, què? Toquem nosaltres?
- Vosaltres sí... però el dos més que depressa!... Mai més ball de carrer! Mai més! Ve't aquí el que em costa voler ésser Vice de Comisión... Tot per culpa del llauner, que així allà on sia li facin un cap com una galleda... Anemos, anemos, señor policia a la delegación... (Menys mal que venent els rams he fet fonedisses vint-i-dues pessetes.

GRAELLS

T. S. F.

—Quin escàndol!... Quina murga! Per mi que aquest trasto està espatllat.

A un amic magnànim

Jo no sabia pas, amic del cor,
On trobar la paraula que digués
Als mortals la justesa del record
Només de la gran obra que heu comès.

De l'obra santa i cultural
Reeixida per vós, entusiasmada,
En fer que l'home abandonat al mal
També camini cap a la bondat;
Sou noble i alt fins a l'eternitat.

Sou digne de l'amor dels bons de cor,
Arreconats injustament
Perquè duem més brillant i més fort
El sant tresor del cor i el pensament,
Rams de llorè us cengen altament
Amic que heu ensenyat i heu eixugat el plor,
Sou digne de l'amor dels nets de cor.

Bé us mereixeu el meu humil tribut
Ara que la ciutat quasi s'oblida,

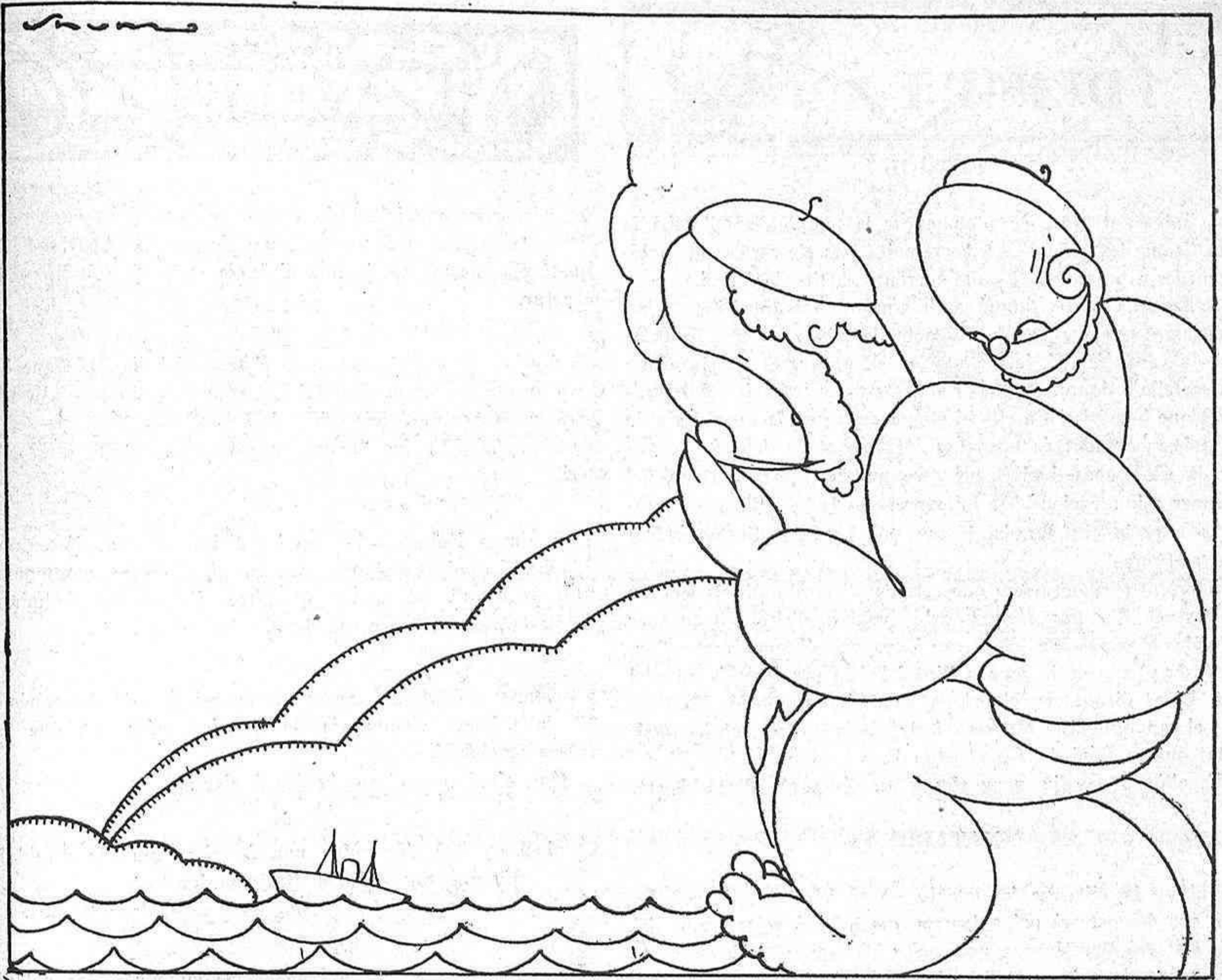
Revolcada en la febre i la inquietud,
Com un jorn fou per vós enfervorida
En demanar l'escola que li heu dut,
L'"Escola Bella" pels infants
On aprenguin a ésser ciutadans,
Nimbats de seny i de bondat.
Amic, teniu guanyada la immortalitat.

SALVADOR PERARNAU

BARCELONA

Finida la curta temporada de teatre català que en aquest teatre ha fet la companyia Vila-Daví—temporada que ha servit per donar-nos una obra com, llastimosament, no es veuen a "Romea": **El Fogueral**, i per a donar-nos, además, una impressió de cura, d'intel·ligència, de bona voluntat per part de tots els actors—, ha debutat la companyia Redondo-León. La companyia Redondo-León és una d'aquelles companyies que s'han

UN DESIG COM UN ALTRE QUALSEVOL

—Cada vegada que veig un barco que se'n va, m'entren ganes d'anar-me'n.

—A tots ens passa igual!

distingit notablement en la interpretació del gènere imbècil, que és el que amb preferència es conreua avui a Madrid. Un gènere desllorigat, trencat, apallassat, per a fer riure.

Quines ganes més sobtades li han entrat al públic de riure! I quin fàstic farà la producció teatral a un espanyol de 1960. No es pot donar més absolutament una impressió de pobresa mental, de falta d'imaginació, de cretinisme. Tothom, o gairebé tothom, es dedica a fer salts mortal i tombarelles amb el llenguatge, el conflicte i la situació dramàtica. Tothom, o gairebé tothom, amb una filantropia digna de millor causa, es dedica a fer-nos riure. I nosaltres ja n'estem tips, ja en tenim prou d'alegria, sobretot d'aquesta que ens serveixen. Riure tant fa bèstia.

I no s'espantin, no creguin massa ordinari el nostre lèxic. Avui com avui mai n'és prou el crític d'ordinari, allò de bufetejar amb **guante blanco y la sonrisa en los labios**, són ximpleries que cal oblidar. Avui el crític s'ha de deixar el **guante blanco a casa** i anar al teatre amb unes xurriaques.

Actualment en el teatre espanyol—i gairebé en el català—, tots els autors es proposen fer riure al públic, encara que aquest riure no els acosti per a res a Aristófani, a Goldoni o a Molière. Per ells, pels autors d'èxit que sofrim ara, Aristófani, Molière

i Goldoni eren uns desgraciats que no feien riure prou. La gràcia està en qualsevol senyor de Madrid, ex oficinista, que escriu cocina amb h i que es fa retratar amb capa madrilenya—que no és madrilenya, sinó walona—i barret hongo. Un autor còmic francès, anglès, austriac, alemany o rus no pot tenir gràcia.

Avui el teatre espanyol no compta—mort en López Pinillo— amb un sol autor dramàtic. El drama, el gènere més noble, més distingit, no té avui cap valor. D'això en tenen la culpa companyies com la Redondo-León i el públic que ha fet dels senyors Muñoz Seca i J. M. Folch i Torres—el capità general dels pomells—dos déus de pa de pessic.

APOLO

En aquest teatre ha debutat la companyia Vila-Daví. Com que no ens ha donat res nou, esperem a parlar-ne. Diguem, de totes maneres, que poques vegades ha sigut tan ben acollida una companyia catalana al Paral·lel. Ja s'ho mereixen els simpàtics artistes de la companyia.

A veure si aquest assaig d'actuació es converteix en una cosa més seriosa.

FUTBOL

I quines presses per a començar la temporada! S'acabà la data fixada de "dejuni" i a corre-cuita tots els cercles es mobilitzen per a organitzar a cuita-corrents partits de futbol.

L'Europa se les tingué amb aquests nois madrilenys tan entusiastes que juguen amb el nom de la R. Societat Gimnàstica. Ja varen fer bé, ja, d'anunciar els encontres de "primissimo cartello", doncs, el que és aquests dos partits foren del milloret que hem vist. En ells hi poguérem veure la nova regla de joc sobre l'offside; és una cosa interessant de debò i que ens agrada d'allò més, i això que som un xic durs per pelar, pel que toca a innovacions. De totes maneres ja hem dit que aquesta nova regla ens agrada, i com que ho hem dit, no volem tornar enrera.

Sobretot perquè creiem que estarem d'acord amb els lectors.

Després d'aquests partits se'n jugaren d'altres, com, per exemple, Manresa-Port-Bou, cap i cua que diríem, ja que l'un, per ésser el cap de la segona lliga i l'altre per ésser la cua del grup B, es disputaven el primer partit de promoció. Va guanyar el cap, o sigui el Manresa, i això ja fa creure amb la possibilitat que es fiqui de cap al grup B.

Es allò que es diu, quan alguns en vénen els altres hi van.

NATACIO

Qui ho ha dit que la natació no té adeptes? El que ho digui ens demostrarà palpablement que no anà a la piscina del Club Natació Barcelona a presenciar els matches amb els campions txecs. Ja veieu com van les coses: a l'estiu, a ple estiu, es veu que això de la natació als aficionats no els interessava tant com ara que ja ha refrescat el temps. Això té una explicació: és que llavors els veritables aficionats estaven nedant de bona manera. D'això se'n diu ésser sportman.

Aquestes dues vetllades foren del milloret que hem vist en natació. Els txecs, per a nosaltres, gairebé que han estat com nosaltres per als nortenyis; totes les proves se les enduien amb una facilitat que ens meravellà. Pel que no foren tan vius fou pel water-polo; els nostres s'empassaren tots dos partits.

Resumint: ens en sucàrem els dits, nosaltres i tots els aficionats que tingueren la bona pensada d'anar-hi.

CICLISME

Altra vegada els internacionals; sembla que dongui això de fer venir a aquests famosos corredors, però pel que pogués ésser, nosaltres renunciàrem de fer-los venir.

La nostra actitud queda ben justificada: quina perspectiva de garantia podem esperar-ne vist l'èxit—s'entén de taquilla—d'ambdues reunions i més encara en la de Badalona?

El públic d'aquí s'ho pren tot a la fresca, i ben mirat, si ens regim pel temps, tenen tota la raó. Això de traslladar-se a Badalona, encara que hi hagi mitjans de comunicació extraordinaris, és un xic massa fadigós.

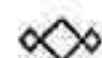
Ara digueu, com aniria a Sabadell; el que és que si no hagués estat per l'afició local, ben pocs espectadors hi haurien tingut.

I això que les proves foren interessants de debò.

TEIXI

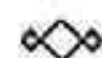
El concurs municipal de metges encara dona que parlar. Els metges van protestar-ne. Però el tribunal tan fresquet! Es que els ve de nou això als metges? Ja s'ho podien esperar.

El crim, el crim!!! Encara és el tema del dia. I és que hom sospita que l'assassinat del Passatge d'Escudellers tal vegada serà la tercera part dels crims de l'Enriqueta Martí, la segona part de l'afer de les "nenes desaparegudes". Per què? Misteri!

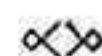

El senyor Nebot ja ha canviat d'idea. Ja veu diferentment la Plaça de Catalunya. Ara vol aixeca-hi un monument a "La Monyos". Al costat, un altre simbolitzant l'admiració de Barcelona per a aquesta dona.

Demana padrina de guerra el caporal Antoni Aragonés de la primera Companyia de Badajoz, núm. 73, que està a Dar Quebdani.

Que sigui una xicota bonica i eixerida.

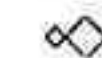

Sabeu en què s'assembla una farmàcia amb la rambla?
En què tot acaba en ita, comi fox-trot.
(No ens pegueu, ho fem sense cap mala intenció).

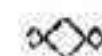
Ja sabeu que el senyor Nebot, acompanyant les colònies escolars de Madrid, anà a l'Observatori Fabra. Allà es conegué amb en Comas i Solà.

En Comas i Solà admirà tant el geni del senyor Nebot, que el va veure materialment brillar. Diu que aviat publicarà un article a La Vanguardia parlant del descobriment del nou astre Nebot (no volem dir que el senyor Nebot sigui una estrella com cualsevol cupletista).

Encara estan esventrant més Barcelona. Ara s'han queixat altres veïns.

Fa bonic aquest esventrament. Ens convenia. Així, el ciutadà gaudeix més. L'altre dia per a poguer anar de la Plaça de la Universitat a la d'Urquinaona depressa, vàrem haver d'anar a voltar per Sans, Sarrià i el Poble Nou. Quan ens podíem esperar aquesta delícia?

El nostre amic i col·laborador en Andreu Damesón ha inaugurat una exposició a La Garriga. Està obtenint un gran èxit, un èxit dels bons de debò. S'ho mereix. En Damesón és un gran artista i el nostre públic, al capdavant, sap distingir el que és veritable art.

L'enhorabona.

Tota la correspondència que no sigui administrativa deu dirigir-se al Director de L'Esquella de la Torratxa. De no venir amb aquesta forma, les cartes no seran contestades.

Impremta L'ESQUELLA i LA CAMPANA, carrer del Olm, n.º 8—BARCELONA

ESTABLIMENTS QUE RECOMANA "L'ESQUELLA"

Mobles-Instal·lacions

Salmerón, 75

TELEFON 1746 G.

RAVO VERDE

EL LICOR MUNDIAL

MUNTANER, 98

Bazar de la Unión

Unió, 3-Barcelona

EFFECTES D'ESCRITORI

PATI BLAU

PELAI, 1

TEMPORADA D'ESTIU

LLOC FRESC I ELEGANT

Casa de gran renom pel seu riquíssim cafè, elats i refrescos de totes menes. Grandiós èxit tots els dies del terçet compost pels senyors Escolá, :: :: Tormo i Cáceres :: ::

GRILL ROOM

TEL. 943 A.

AMERICAN BAR

Jaime Gibert

WIENER KUCHE

ENGLIS-FRANÇAISE-DEUTSCH

Escudillers, 8

BARCELONA

LA CIUDAD DE BARCELONA

GUIA-LOP

Itinerarios prácticos

La mejor guía de Barcelona - Ptas. 3'50

ANTONI LOPEZ

— IMPRESSOR —

Treballs comercials de totes classes : Revistes : Catàlegs Edicions especials de luxe Talonaris : Factures, etc., etc.

OLM, 8 :: TELEFON 4115

:: BARCELONA ::

**BICICLETES
MOTOS**

Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

MAPA DE

CATALUNA

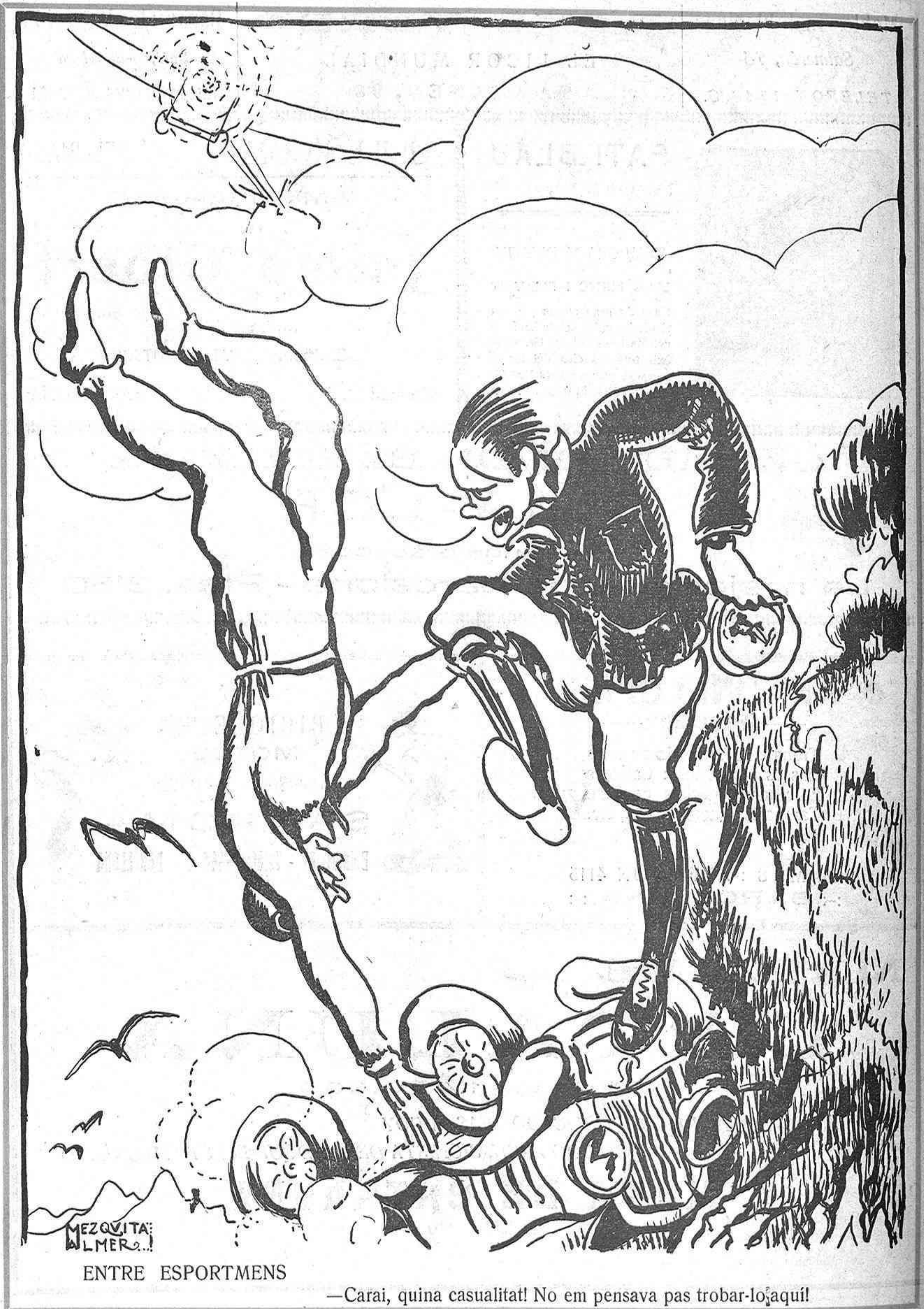
ESCALA 1.400.000

EL MÁS PERFECTO DE LOS PUBLICADOS HASTA HOY

TODO EXCURSIONISTA DEBE ADQUIRIR ESTE MAGNÍFICO

MAPA DE CATALUNA

PTAS. 2

MEZQUITA:
ALMER...!

ENTRE ESPORTMENS

—Carai, quina casualitat! No em pensava pas trobar-lo aquí!